

РЕШЕНИЕ

№ 21610

гр. София, 29.10.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 54
състав**, в публично заседание на 03.10.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Атанас Николов

при участието на секретаря Ирена Йорданова, като разгледа дело номер **5898** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 84, ал. 3, във вр. с чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 от Закон за убежището и бежанците (ЗУБ).

Образувано е по жалба на Д. Я., гражданин на С. Л., против Решение № 6670/31.05.2024 г. на Председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет (ДАБ при МС), с което е отказано да му се предостави статут на бежанец и хуманитарен статут.

В жалбата са развити доводи, че обжалваното решение било незаконосъобразно, поради допуснати при постановяването му съществени нарушения на административно производствените правила и противоречие с приложимия материален закон. Поради това се иска да се отмени оспореното решение на Председателя на ДАБ при МС, ведно със законните последици от това.

Ответникът по жалбата – Председател на ДАБ при МС, чрез процесуалния представител – юристконсулт Г., счита, че тя е неоснователна, като излага подробни съображения за това в писмени бележки, поради което моли да бъде отхвърлена.

СГП, не изпраща представител и не взема становище по жалбата.

От фактическа страна.

Подадена е молба за предоставяне на статут, вх. № ОК-13-59/15.01.2024 г. от Д. Я., [дата на раждане] в [населено място], С. Л., гражданин на С. Л., семейно положение - неженен, религиозна принадлежност: мюсюлманин. От събраните от жалбоподателя в административната фаза доказателства и твърдения става ясно, че той е напуснал С. Л. легално с паспорт за Г., където останал един месец, след което със самолет заминал за И.. Твърди, че от последната страна с помощта на трафикант достигнал Гърция, където останал две години. Посочва, че на 05.11.2023 г. от Гърция преминал нелегално в Република България и бил заловен при опит да премине нелегално в С.. Чуждият гражданин мотивира молбата си за закрила със своята сексуална ориентация. Търсещият закрила посочва, че в [населено място] живеел със своето семейство, а майка му имала брат, който живеел в друг град и от време на време идвал на гости у тях. Според думите му по време на една К. въпросният вуйчо извършил непристойни действия с него. Заявява, че междуременно през 2015 г. баща му починал и майка му се омъжила повторно за друг човек. Като от него започнали да искат да сключи брак с момиче. Той отговорил, че когато е готов на тази стъпка ще я предприеме. Разказва, че майка му се ядосала и се обадила на нейния брат и поискала съдействие от него. Той се ядосал на факта, че майката на кандидатата искала от него да се ожени и напуснал страната за известно време. Завърнал се през 2021 г. Твърди, че не е съден, задържан или арестуван и не е бил член на политическа партия или организация.

След анализ на така очертаната фактическа обстановка от страна на административния орган в хода на производството бил направен извод, че за Д. Я. не са налице предпоставките за предоставяне статут на бежанец по ЗУБ - от фактите, които посочва в бежанската си история, според органа не може да се направи извод за наличието на основателни опасения от преследване. Липсват заявени опасения за сигурността и правата му по изброените в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. Същевременно според органа било видно, че икономическият мотив е бил водещ при вземането на решение за напускането на С. Л.. Това се потвърждава и от факта, че след пристигането си в Република България, кандидатът не е направил опити да подаде молба за международна закрила, а напротив, бил е задържан в близост до сръбската граница при опит да премине нелегално в страната. Като това си действие той е оправдал с думите на трафиканта, че за него така било по- добре.

С тези мотиви обективирани в Решение № 6670/31.05.2024 г. на Председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет (ДАБ при МС), му е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут.

Правни изводи:

Жалбата е подадена от надлежно легитимирано лице, имащо правен интерес от оспорването, в законоустановения срок за това по чл. 84, ал. 3 ЗУБ и срещу годен за обжалване административен акт, поради което е процесуално допустима. На следващо място, тя е редовна, тъй като отговаря на изискванията на чл. 150 и чл. 151 АПК.

Разгледана по същество, жалбата се явява неоснователна поради следните съображения:

Обжалваният административен акт е издаден от компетентния орган, а именно Председател на ДАБ при МС, който съгласно чл. 48, ал. 1, т. 1 ЗУБ има законоустановено правомощие да отказва международна закрила в Република България.

Същият се е произнесъл в изискуемата писмена форма, като Решение № 6670/31.05.2024 г. съдържа фактически и правни основания за издаването му. В тази връзка е уместно да се отбележи, че административният орган е изложил поотделно съображения защо приема, че на жалбоподателя не следва да бъде предоставен нито статут на бежанец, нито хуманитарен статут, като задълбочено е обсъдил както сочените от чужденеца данни в бежанската му история, така и обстановката в страната му на произход и в страната, в която продължително време е пребивавал - С., респ. Гърция. Обективирани в решението му мотиви са подробни, ясни и кореспондиращи на приложените правни норми, и дават възможност на лицето да разбере защо му се отказва международна закрила.

Съдът не констатира при издаване на оспореното решение да са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила.

От приетите по делото и неоспорени от страните писмени доказателства, събрани редовно в производството пред административния орган, се установява, че производството по чл. 68, ал. 1, т. 1 ЗУБ е образувано с регистрирането на Я. като чужденец по подадена от него молба за международна закрила. Същият е регистриран в ДАБ при МС и е информиран писмено на разбираем за него език за процедурата, която ще се следва, за неговите права и задължения, за последиците от неспазването на задълженията му или за отказа да сътрудничи на длъжностните лица на ДАБ при МС, както и за организациите, предоставящи правна и социална помощ на чужденци. Спазено е и изискването на чл. 58, ал. 10 ЗУБ за изискване на писмено становище на Държавна агенция "Национална сигурност". На следващо място, установява се и че са проведени интервюта от компетентен интервюиращ орган, отразени в нарочни протоколи, преведени на интервюираното лице от преводач на разбираем за него арабски език и подписани от всички участници. В законоустановените срокове интервюиращият орган обективно и безпристрастно е изготвил становище, представено на Председателя на ДАБ при МС, който от своя страна в съответствие с чл. 73 ЗУБ също обективно и безпристрастно е разгледал молбата, като първо е извършил преценка за предоставяне на статут на бежанец, а след това и преценка за предоставяне на хуманитарен статут, обективирани в процесното Решение №

6670/31.05.2024 г. От съдържанието му не се установява административният орган да е пропуснал да изследва заявените от молителя факти от бежанската му история, свързани с неговото лично положение. Напротив, всички те, както и ситуацията в държавата му по произход, са подробно обсъдени и анализирани.

Според настоящия състав оспореното решение не противоречи на материалноправни разпоредби на закона и е в съответствие с неговата цел.

Съгласно чл. 8, ал. 1 ЗУБ статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който поради основателни опасения от преследване, основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, се намира извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Понятието "преследване" е дефинирано в чл. 8, ал. 4 и ал. 5 от с.з., като нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повторяемост, като съгласно ал. 5 действията на преследване могат да бъдат физическо или психическо насилие, законови, административни, полицейски или съдебни мерки, които са дискриминационни или се прилагат с цел дискриминация, включително наказания за отклонение от военна служба, която би довела до извършване на деяния по чл. 12, ал. 1, т. 1-3. Наличието и основателността на опасенията следва да се преценяват с оглед представените в бежанската история на кандидата за статут конкретни данни, като се отчете произхода на преследването, дали то води до нарушаване на основни права на човека, както и закрилата, която може да се получи от държавата по произход.

В настоящия случай правилно административният орган е преценил, че при проведеното с жалбоподателя интервю не се установява спрямо него да е било осъществено визираното в чл. 8, ал. 1 ЗУБ преследване, релевантно за предоставянето на бежански статут, а и самият той не е заявил конкретни обстоятелства, въз основа на които да може да се направи извод за опасение от преследване, основано на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група. Ето защо преценката на административния орган, че изложените от кандидата мотиви за напускане на страната му по произход не са правно значими за търсената защита, са напълно обосновани. Нещо повече, изрично е заявил, че спрямо него не е било осъществено преследване от държава, партии или организации и недържавни субекти нито в страната му на произход – С. Л., нито в страната, в която е живял през последните няколко години – Гърция. Основният мотив, който кандидатът за закрила изтъква за напускането на С. Л., е общата обстановка на несигурност в страната, както и опасенията от преследване поради сексуалната си ориентация. Административният орган не е приел за достоверни тези страхове, като според съда, правилен е изводът, че те не са продиктувани от реални действия от страна на армията и властта в С. Л., а имат преди всичко битов характер. Действително, в Решение на Съда на ЕС от 7 ноември 2013 година по съединени дела С-199/12 – С-201/12 по отправени преюдициални запитвания е прието за безспорно, че сексуалната ориентация на дадено лице представлява характеристика, до такава степен съществена за неговата идентичност, че не би следвало от лицето да се изисква да се откаже от

нея. Прието е също, че член 10, параграф 1, буква "г" от Директива 2004/83/ЕО следва да се тълкува в смисъл, че наличието на наказателно законодателство, което е насочено конкретно към хомосексуалните лица, позволява да се установи, че тези лица трябва да се разглеждат като съставляващи отделна социална група. Прието е и че предвиденото от законодателна разпоредба наказание лишаване от свобода, с което се наказват хомосексуални действия, е възможно само по себе си да представлява акт на преследване по смисъла на член 9, параграф 1 от Директивата, ако то действително се прилага в приелата такова законодателство страна на произход.

Съгласно чл. 8, ал. 4 от ЗУБ, преследване е нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повторяемост. Според ал. 5 на чл. 8 от ЗУБ, действията на преследване могат да бъдат физическо или психическо насилие, включително сексуално насилие; правни, административни, полицейски или съдебни мерки, които са дискриминационни сами по себе си или се прилагат по дискриминационен начин; наказателно преследване или наказания, които са непропорционални или дискриминационни; отказ на съдебна защита, който се изразява в непропорционално или дискриминационно наказание; наказателно преследване или наказания за отказ да бъде отбита военна служба в случай на военни действия, когато военната служба би предполагала извършването на престъпление или на деяние по чл. 12, ал. 1, т. 1 – 3; действия, насочени срещу лицата по причина на техния пол или срещу деца.

В случая не се установява на оспорващия да са били нарушени основни човешки права до такава степен тежки по своето естество или повторяемост за да се приеме, че е налице преследване по смисъла на относимите правни норми. Освен това, принадлежността към определена социална група, сама по себе си не е достатъчно основание за да се приеме, че е налице преследване на дадено лице, а оттам и да се предостави статут на бежанец на това лице.

В действителност жалбоподателят не е бил заплашван, върху него не е било оказвано насилие, не е осъждан и не е бил преследван от официалните власти, в т.ч. и по етнически или религиозни причини, и в С. Л.. Член на неговото семейство няма признат в Република България статут на бежанец, което изключва възможността да му се предостави деривативен такъв статут съгласно чл. 8, ал. 9 ЗУБ. При това положение изводът на административния орган за неоснователност на искането на Я. за предоставяне на статут на бежанец се явява законосъобразен.

На следващо място, правилно е прието, че в случая не са налице и материалноправните предпоставки по чл. 9, ал. 1 ЗУБ за предоставяне на хуманитарен статут. Това е така, защото в настоящата хипотеза не се твърди, а и не се установява от събраните по делото доказателства, в държавата си по произход жалбоподателят да е изложен на реална опасност от тежки посегателства, като смъртно наказание или екзекуция, или изтезание или нечовешко или унизително отнасяне, или наказание, а тава е сериозна индиция, че няма да понесе такива посегателства и при завръщането си там. От друга страна, липсват твърдения и данни за наличието на обстоятелствата, предвидени в чл. 9, ал. 6 и ал. 8 ЗУБ. Накрая административният орган е извършил правилна преценка и относно предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т. 3 ЗУБ, които са приложими при по-обща опасност, а именно тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в

случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт. Същите са формулирани като условия за предоставяне на субсидиарна закрила и в чл. 15, буква „в“ от Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29 април 2004 година относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци или като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила. Съгласно задължителното му тълкуване с Решение от 17 февруари 2009 г. по дело С-465/07 на СЕС съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да представи доказателство, че той представлява специфична цел поради присъщи на неговото лично положение елементи. Т. съществуване може по изключение да се счита за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна, или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи. Тази концепция за "пълзящата скала" кореспондира с позицията на ЕСПЧ, че само в изключителни случаи е възможно общата ситуация на насилие в мястото, където трябва да бъде върнато лицето, да е с такъв интензитет, че връщането там би било в нарушение на чл. 3 ЕКПЧОС, без да е необходимо да се доказва, че то се намира и в специфичен риск.

В съответствие с информацията относно актуалната политическа и икономическа обстановка в С. Л., съдържаща се в представената по делото справка вх. № ЦУ2040/01.10.2024 г. на Дирекция „Международна дейност“ ДАБ при МС, административният орган е приел, че С. Л. е конституционна република с пряко избран президент и независима законодателна и съдебна власт, като нивото на сигурност в страната постепенно се подобрява.

Съгласно чл. 21, т. 6 и т. 7 от Устройствения правилник на ДАБ при МС Дирекция "Международна дейност" събира, поддържа и актуализира база данни за държави по произход и за трети сигурни държави, което включва обща географска, политическа, икономическа и културна информация, както и информация за правната уредба и за спазването на правата на човека, и изготвя и актуализира аналитични доклади и справки за сигурните държави по произход, за третите сигурни държави, за кризисните райони и за бежанските потоци. Следователно приетите по делото справки са издадени от компетентен държавен орган в кръга на правомощията му по установените форма и ред, поради което представляват официални свидетелстващи документи и се ползват с материална доказателствена сила, т.е. те обвързват съдът да приеме, че при извършената от издателят им проверка са установени именно фактите, които са удостоверени в тях, като в случая тя не е оборена, доколкото от страна на оспорващия не са представени никакви насрещни доказателства в защита на неговата теза. По изложените съображения съдът счита, че жалбата на Я. е неоснователна, респ. обжалваното от него решение е законосъобразно, поради което направеното оспорване следва да бъде отхвърлено.

Страните по делото не претендират разноски, поради което и с оглед разпоредбата на

чл. 92 ЗУБ съдът не следва да се произнася по тяхната дължимост в настоящото производство.

С тези мотиви, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Д. Я., гражданин на С. Л., против Решение № 6670/31.05.2024 г. на Председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет (ДАБ при МС), с което е отказано да му се предостави статут на бежанец и хуманитарен статут.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.